

Langelandsæble (Fynsk udvalg IV).

Kilde: C. Matthiesen, Pometet

Billeder: Pometet Tåstrup.

Oprindelses sted: 1845 – Langeland.

Anvendelse: Spiseæble – madæble.

Beskrivelse af frugten: Størrelse: stor til meget stor, i god udvikling fra halvstamme 76 mm bred, 78 mm høj, oftest dog kun 70 mm høj; på dværgtræer kan frugten blive ikke så lidt større.

Form: Snart mere valseformet, snart mere rund, ser som regel højbygget ud uden at være det; Bugen sidder enten på eller lidt under midten, den ene side er lidt kraftigere udviklet.

Farve og hud: Huden er lys strågul, solsiden stænket og sribet med et smukt skinnende mørkt rosenrødt, som dog ofte mangler på skyggefrugter; punkter spredte, fine, brune med mat hov, ses ikke meget. Svag Lugt. Svagt fedtet.

Kød og smag: Kødet er hvidt, marvet, saftigt, sødt vinagtigt med svag Nonnetittearoma.

Modningstid: Oktober - nytår eller lidt længere.

Historie: Langelandsæble, Hvidt Flaskeæble, Det hvide langelandske æble, Fynsk udvalg IV.

Litteratur. o. Syn.: Bentzien, Dansk Havetidende 1859, S. 73: Langelandsæblet fra Gamle-Køgegård. Samme, Håndbog S. 184. Engelbrecht, Apfelsorten, S. 81: Langelandsapfel. Bredsted, Håndbog Nr. 22. Haven 1906, S. 197. - Wøld. S. 253, 312. Hjem og Historie: Dette smukke og rigt bærende æble stammer fra Langeland, Øen med den rige Frugtavl og de *mange* dér hjemmehørende sorter. Man har længe vidst, at sorten var kommen til Gammel-Køgegård fra Tølløse, men hvorledes og hvorfra den så var kommen til sidstnævnte sted, var der ingen, der vidste. Tilfældet kom så her som så ofte til hjælp. I Slutningen af det 18de eller begyndelsen af det 19de århundrede er sorten bragt til Tølløse af daværende Gartner på Gården, Ehrenreich, en indvandret tysker. Han havde hentet podekvistene på Langeland, hvor på øen vides ikke, og sorten blev så på Tølløse kaldt »Det hvide langelandske æble« eller »Hvidt Flaskeæble«. Disse meddelelser skylder jeg en dattersøn af nævnte Gartner, han kom for en del år siden en dag i min have i Gundsømagle, og da han så mit Langelandsæbletræ, udbrød han: det er jo Bedstefars Æble eller Langelandsæble. Han havde ofte som lille dreng hørt den gamle Ehrenreich fortælle om, hvor han havde hentet sorten fra. Bentzien beskrev sorten i Dansk Høstetidende 1859 og føjede den bemærkning til, at den røbede sit slægtskab med Gråsteneræblet. Dette passer dog ikke, Slægtskabet med Flaskeæble eller Nonnetitte er langt mere udpræget, noget, den tyske pomolog Engelbrecht, til hvem jeg sendte frugten, da også bemærker, idet han i anførte værk skriver, at sorten er vanskelig at skælnes fra Flaskeæble, hvilket dog heller ikke passer. Det sidste navn fra Tølløse peger i den rigtige retning.